

at berøre. Det er Spørgsmaalet om den mulige Overgang af denne Banes Drift til Statsdrift, naar den er bygget færdig. Der blev, som ærede Medlemmer vilde erindre, i Loven ifjor paa Foranledning af Udvalget indsat en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren kunde indgaa paa Overenskomst om Statsdrift af disse Sidebaner under Approbation paa Finantsloven. Smidlerthid bleve Ordene faaede saaledes, at vistnok den Tanke, som Udvalget har haft med denne Bestemmelse, og som vil ses af det, der er citeret i Betænkningen, maatte ikke have faaet et ganske korrekt Udtryk. Det blev i Betænkningen ifjor fremhævet, at det, allerede forinden Anlægget paabegyndtes, kunde være af Interesse for det vedkommende Selskab at vide, om det mulig kunde indtræde Statsdrift paa Banen eller ikke, idet forskellige Anlæg derved kunde spares eller reduceres, f. Ex. Anlæg af Stationer, af Maskinværksteder osv., ligesom det ogsaa kunde have Betydning med Hensyn til Anskaffelsen af Driftsmateriel. Det ligger deri, at man har ment, at der imellem Indenrigsministeren og Selskabets Bestyrelse maatte forinden Anlæggets Paabegyndelse kunne træffes en foreløbig Overenskomst om Statsdrift. Da en saadan Overenskomst i ethvert Tilfælde skulde billiges paa Finantsloven, er det en Selvfølge, at en endelig Overenskomst ikke kunde sluttes, men det vil vistnok erkendes at være baade ganske naturligt og i mange Tilfælde det ene Rigtige, at Overenskomsten om Statsdrift bliver bragt paa Bane og foreløbig afsluttet, forinden Anlægget paabegyndes, og at der ikke ventes dermed, til Banen er anlagt. Den her omhandlede Bane, som kun vil blive 3 eller 4 Mile lang, vil være særdeles skiftet til at drives i Forbindelse med Statsbanen fra Hølstebro til Ringkjøbing, og derfor vil vistnok Spørgsmaalet komme frem her i en praktisk Form. Jeg tror, at Staten overhovedet vil staa sig ved at vise sig liberal i de Overenskomster, der i saa Henseende afluttes med saadanne Sidebaner, idet Driften derved ganske anderledes end under andre Omstændigheder vil komme i Statens Hænder, saaledes at Driften af selve Statsbanen derved maatte i en væsentlig Grad vil kunne lettes. Jeg skal altsaa paa Udvalgets Begne foreslaa, at dette Lovforslag gaar over til 3die Behandling med den Ændring, som findes anført i Betænkningen.

Indenrigsministeren: Jeg kan ikke have Noget imod de mere almindelige Betragtninger, som den ærede Ordfører nys fremhævede, og det saa meget mindre, som Regjeringen netop ved at forelægge dette Lovforslag har vist, at den heller ikke har opgivet Troen paa, at det System, der blev vedtaget i Loven af 23de Mai forrige Aar, skal vise sig at være udsørgt; den har navnlig den Tro, at det har gode Udsigter

med den Bane, her er under Omtale. Jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale de dette Baneanlæg nærmere vedrørende Forhold, som den ærede Ordfører har fremdraget. Med Hensyn til at man ikke ønsker at have denne Grændse af 185,000 Rd. pr. Mil, skal jeg da først sige, at det er det ærede Udvalg selv og ikke mindst den ærede Ordfører, som har foranlediget, at denne Begrændsning er kommen ind. De Herrer ville nemlig ikke have glemt, at der ikke ifjor fra Regjeringens Side var foreslaaet, at Staten skulde optræde som Aktionær, og naar den ikke skulde det, havde denne Bestemmelse ikke stum, men naar man vedtog, at Staten skulde være Aktionær, har det forekommet mig, at der absolut maatte fastsættes et Maximum, indtil hvilket den private Kapital kunde samle sig. Man kan vel sige, at dette ikke staa i den ældre Lov, og dertil svaver jeg: Nei, det gjør det ikke, fordi der som sagt ikke var Anledning for Regjeringen til at optage det; det er først ved den praktiske Udførelse af Loven af 23de Mai forrige Aar, at Spørgsmaalet er kommet frem. Jeg kan nu meget villig give den ærede Ordfører Ret i, at det kan have sin Betænkning at fastsætte en saa aldeles bestemt Sum som den, her er foreslaaet, og jeg skal navnlig ikke benægte, hvad der er anført om, at Sammenligningen med Nibe-banen ikke er afgjørende. Jeg kan for mit Vedkommende for saa vidt heller ikke have Noget imod, at Bestemmelsen gaar ud, men jeg kan dog ikke indvillige heri uden tillige at bemærke, at det, da det her dreier sig om et finantsielt Spørgsmaal, selvsjælgelig ogsaa maa være forbeholdt Finantsministeren at have en Mening om, ved hvilket Punkt man skal blive staaende, og jeg finder det nyttigt at udtale, at jeg ikke tror, det vil være forsvaerligt at stille Grændsen stort anderledes end her er foreslaaet. Idet jeg altsaa fastholder, at en saadan Bestemmelse vil komme ind i Koncessionen, men at selvsjælgelig hverken Finantsministeren eller Indenrigsministeren vil vise sig urimelig i at tvinge dette Beløb saaledes ned, at Anlægget skulde blive umuliggjort, vil jeg dog ikke ved mit Samtykke til, at den omtalte Bestemmelse gaar ud af Loven, have konstateret, at man ikke i sine Beregninger har nødig at tage Hensyn til, at der vil blive sat et vist Maximum. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Statsdrift erkjender jeg, at det, naar det er muligt, er det forstandigste og billigste at forene den Slags smaa Baner med Statsbanerne under en Drift. Det vil ikke blot være urimeligt at etablere store Værksteder eller deslige for en Bane af denne Bestaaenhed, men naar Statens Jernbanestation kan modtage Godset, er der heller ikke den mindste Grund til at besvære Transporten med Omlæsning fra den ene Banegaard til den anden; der er heller ikke nogen tilstrækkelig Grund til at betyngte det private